

Enigma

Domnule, am auzit în tinerețe o ghicitoare
Și i-am uitat răspunsul.
,,Tenghelita,
Menghelita,
De carcee,
Tombolita.
Ghici, ce e?"
De vreo patruzeci de ani mă tot chinui
S-o dezleg,
Sau să-mi aduc aminte răspunsul.
M-am dus în satuul în care-am auzit-o,
Am întrebat din om în om:
Nimeni nu stia,
O ghicitoare care-a disparut.

Maica Mare, Maria Radulescu Falcoianu
Numita maica Rica, din comuna Redea, Romanati,
I-a spus în 1919 lui neica Ionescu,
Din Redea, ghicitoarea asta.
Când si-a dat el seama că-a uitat răspunsul,
Maica Rica murise.
Și de-atunci îl tot chinuie.
Dacă ar fi ca în povesti, ar fi trebuit să i se taie
Capul. că nu poate dezlega enigma.
Dar nici ghicitoarea nu se mai poate dezlega singură
Și se folosește de el, că să-si aducă aminte
Răspunsul. Toate au avut un sens pe vremuri,
Și au disparut, fie sensul, fie cuvintele acestui sens.

,,Tenghelita,
Menghelita,
De carcee
Tombolita.
Ghici ce e?"

Nu cred că-o să ghicesc până mor,
Spune bătrânul, și la colțul ochilor i se
Încrêteste un zămbet al ochilor, subțire.
Da, uite ți-o spun și eu duminică.
Vezi dumneata că și zicerile astea
Sunt ca niște fantani, care, dacă nu mai sunt sleite,
Se infundă, cad ghizdurile și crește rogoz și
Ardelul broastei din ele.

Am văzut odată niște oameni
Se uitau la o fantană, care se cam învechise.
Cumpana se cam usurase.
Unul a zis:
- De coinace trebuie să mai punem
Un fier de plug,
Să atarne bine.
Să se cumpanească bine, așa.
Fierul vechi de plug
Atarnând de cumpene,
Arând prin aer de câte ori
Se afundă galeata
Și iarăși coborând cu brazda lui de cer...
Dacă mă-ntrebi unde s-au dus, toate, cum de-au disparut
Nu știu ce să-ți răspund.

Ca ,,Tenghelita, menghelita" aceea.

Ghici ce e?